

**BIULETYN KOWIEŃSKI****W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 9 sierpnia 1935 r. 1337.

**T r e ś ć n u m e r u:****I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.**

	Dział.	Str.
1. Prasa Czechosłowacji o Litwie.—	I	1.
K r o n i k a .		
2. Oficerowie marynarki lotewskiej na audjencji u prezydenta Litwy.—	"	"
3. Wizyta samolotów francuskich.—	"	"
4. Wyjazd p. Yczasa do Genewy na konferencję mniejszości . narodowych.—	"	"

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ  
I ŻYCIE SPOŁECZNE.****K r o n i k a .**

5. Nowa radjostacja na Litwie.—	III.	"
VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.		
6. "Vil.Ryt." o zasadniczej przeszkodzie w utworzeniu związku państw bałtyckich.	VIII.	2.
7. Sprawa nabywania nieruchomości w Wilnie przez Litwinów.—	"	"

# BIULETYN KOWIEŃSKI

WILNO

WILNEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE I KRYTYCZNE

1887

Wino, dnia 9 sierpnia 1887 r.

Nr.

1887

## I. ZACZNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Delaf. Str.

I

1. Prasa Czeskosłowacka o Litwie.

K r o n i k a .

2. Oficjowic serwyarki fotowalkej na subterfij

"

"

"

3. Wzrost asyryjczykow i prasy...

4. Wyjazd p. ... na konferencje

## III. ZACZNIENIA POLITYKI WNEWTRZESZEJ

I ZYCIE SPOLECZNE

K r o n i k a .

III

5. Nowa redakcja na Litwie.

## VIII. Z ZYCIA LITWINOW I PRASY LITWANIEJ

W WILNIE.

VIII. S.

"

6. Wzrost asyryjczykow i prasy...

7. Sprawy polityczne i niepolityczne w Wilnie...

## I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Prasa Czechosłowacji o Litwie. "Rytas" Nr. 178 z dn.7.VIII.1935 r. podaje, że organ narodowych socjalistów Czechosłowacji "Narodni Listy", w związku z wizytą litewskiego min. Spr.Zagran.p.Lozorajtisa w Pradze, zamieścił pod artykuł pod tytułem "Litwa i Czechosłowacja", w którym scharakteryzowane zostały stosunki litewsko-czechosłowackie.

Los Litwy podobny jest do losu naszego państwa. Litwa, podobnie jak i Czechosłowacja, doprowadziła do porządku kraj zniszczony przez wojnę, odparła ataki wszystkich wrogów i prześladowania. Szczególnie trudną dla Litwy była walka o jedyne "okienko" na wolne morze Bałtyckie - Kłajpedę. Trzecia Rzesza usiłowała zmniejszyć niezależność Litwy w dziedzinie gospodarczej przez odebranie Kłajpedy. Sprawa kłajpedzka dała możliwość poznania sposobów walki podziemnej Niemców, którzy krocząc śladami krwawego Zakonu Krzyżaków, pragnęli pozbawić Litwę Kłajpedy

Zagraniczna polityka litewska, którą kieruje młody, lecz doświadczony i energiczny minister p.Lozorajtis, z powodzeniem niszczy sieci wrogów i, dążąc do unji państw bałtyckich z jednej strony, oraz do przyjaznych stosunków z Francją i Czechosłowacją z drugiej, kroczy drogą wolności i postępu. Min.Lozorajtis przyjechał do Pragi a by wzmocnić przyjazne stosunki litewsko-czeskie oraz utrwalić dotychczasowy kontakt pomiędzy tymi dwoma państwami w dziedzinie kultury i gospodarki.

Sytuacja Litwy nie jest łatwa, lecz naród, który jest tak odważny i pracowity, jak Litwa nie potrzebuje się obawiać przyszłości. W walkach o byt tylko takie państwa nie zwyciężają, które nie umieją bronić się, lub umrzeć za wolność.

### K r o n i k a .

Oficerowie marynarki łotewskiej na audjencji u prezydenta Litwy. "L.Aidas" Nr.179 z 7.VIII.1935 r. donosi, że oficerowie marynarki łotewskiej w towarzystwie płk.Sztabu Generalnego Lit. Dulksnisa oraz płk.Jakutisa i przedstawiciela M-stwa Spraw Zagr. p.Wahagasa, w dniu 6-go sierpnia r.b. zostali przyjęci na audjencji przez prezydenta Państwa A.Smetonę. Po audjencji zorganizowana została wycieczka do Nidy. Tegoż dnia wieczorem goście łotewscy złożyli wizytę gubernatorowi Kraju Kłajpedzkiego. Marynarka łotewska w dniu 7 sierpnia r.b. opuszcza Kłajpedę.

Wizyta samolotów francuskich. Prasa litewska 7.VIII.1935 r.: Poselstwo francuskie zwróciło się z prośbą o pozwolenie francuskim lotnikom przelecenia nad terytorjum litewskim i zatrzymania się na lotniku kowieńskim z prawem noszenia munduru wojskowego. Litwę ma odwiedzić 5 samolotów francuskich, które udają się do krajów bałtyckich i do Sowieców.

Wyjazd p.Yczasa do Genewy na konferencję mniejszości narodowych. Prasa kowieńska z 7.VIII.1935 r. podaje, że p.M.Yczas ma w najbliższych dniach wyjechać do Szwajcarii w celu wzięcia udziału w konferencjach mniejszości narodowych oraz w posiedzeniu organizacji zbliżenia narodów na pośrednictwem Kościoła. P.Yczas jest prezesem kowieńskiego oddziału powyższej organizacji.

## III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

### K r o n i k a .

Nowa radjostacja w Litwie. "L.Zinios" Nr.178 z 7.VIII.1935 r. przedrukowuje z Nr.7 "Paszto Pasaulis" artykuł o projektowanej budowie nowej radjostacji litewskiej w Kłajpedzie. Koszt budowy stacji łącznie ze wszystkimi urządzeniami wyniesie ok.380 tys.lt. Radjostacja kłajpedzka powstanie w odległości 6 km od miasta, zaś studjum mieścić się będzie w gmachu pocztowym przy Aleji Prezydenta Smetony. Gmach radjostacji ma być b.nowocześnie urządzony i posiadać będzie płaski dach oraz b.ładną wierzyczkę. Rozgłośnia kłajpedzka posiadać będzie 9, 5 kilowatów mocy.



VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ  
W WILNIE.

"Vilniaus Rytojus" o zasadniczej przeszkodzie w utworzeniu związku państw bałtyckich. "Vil.Ryt." Nr. 62 z 10.VIII.35 r. Art.p.t. "Zasadnicza przeszkoda". Streszczenie:

Dopóki żył Marszałek Polski J.Piłsudski prasa polska oraz poszczególni politycy twierdzili, że sprawa stosunków polsko-litewskich należy do kompetencji Marszałka. Po śmierci Marszałka Piłsudskiego prasa polska pisała i nawet teraz pisze, że Marszałek nie zdażył załatwić tej sprawy, lecz nie podaje powodu- dla którego stosunki Polski z Litwą nie zostały nawiązane. Obecnie trudno byłoby powiedzieć, ja ki stosunek był Marszałka Piłsudskiego do odrodzonej Litwy. W sprawie tej zapewne najbardziej dokładnie scharakteryzował poglądy Marszałka rektor Uniwersytetu Witolda Wielkiego prof.M.Romer, w całym szeregu artykułów zamieszczonych w "Musu Rytojus". Należy ubolewać, że prasa polska zupełnie nie zwróciła uwagi na artykuły prof.Romera, gdyż można byłoby z nich dużo wyjaśnić. Ostatnio powstał projekt utworzenia związku państw bałtyckich, składającego się z ... 8 państw: Polski, Szwecji, Norwegji, Danji, Litwy, Łotwy, Estonji i Finlandji. Pierwsze dwa państwa: Polska i Szwecja, niewątpliwie będą miały w nowoutworzonym związku głos decydujący.-

Projekt utworzenia związku państw bałtyckich jest może godny realizacji, lecz przy wyborze członków do nowego związku zupełnie zapomniano, że do państw bałtyckich należą również Niemcy i ZSSR. Obecnie co prawda trudno byłoby mieć nadzieję, że Niemcy mogłyby porozumieć się z ZSSR w sprawie wspólnej linii polityki zagranicznej. Nie można jednak zapomnieć o znanej od wieków zasadzie, że polityka prowadzona jest zazwyczaj krętymi ścieżkami. Temiż ścieżkami prowadzona jest polityka Niemiec i ZSSR, które, chociaż dziś kroczą różnymi drogami, jutro mogą spotkać się na wspólnej drodze. Wówczas związek państw bałtyckich nie miałby żadnego znaczenia. Poza tem istnieje zasadnicza przeszkoda - brak stosunków między Polską i Litwą. Nie może być mowy o więzach przyjaźni między kilkoma państwami, jeśli dwa z tych państw nie utrzymują żadnych z sobą stosunków. Nie więc dziwnego, że Estonia wystąpiła z propozycją, by Litwa i Polska możliwie najprędzej nawiązały z sobą stosunki i aby Litwa postarała się o poprawę stosunków z Niemcami. Lecz Estonia z powyższą propozycją zwróciła się do Litwy, zapominając zupełnie o Polsce, od której przedewszystkiem zależy sprawa nawiązania stosunków.

Sprawa nabywania nieruchomości w Wilnie przez Litwinów. "Vilniaus Rytojus" Nr. 62 z 10.VIII.1935 r. nawiązując do artykułu "Słowa" w sprawie nabywania nieruchomości w Wilnie przez Litwinów, zamieszcza artykuł p.t."Prowokacja", w którym m.in. pisze:

Prasa polska często sugeruje nam braterstwo ducha, wspomina przeszłość i wini Litwinów za ich nienawiść do Polaków. Tymczasem niedawno na ulicy Wilna szydzono z Litwinów za ich rozmowę w języku ojczystym, a prasa polska ani jednym słowem nie zareagowała. Ani Żydzi, ani Rosjanie, ani Białorusini nie są wyśmiewani za rozmowę w języku ojczystym na ulicy. Wyśmiewani są tylko Litwini i tylko im przypadają w udziale słowa "cham" i "saké pasaké" za rozmowę w języku litewskim.-

Niedawno w prasie polskiej ukazały się tradycyjne wzmianki o rzekomej akcji skupowania domów przez Litwinów. Początkowo wileńska prasa litewska wzmianki te potraktowała jako błahe, lecz okazało się, że one mają coś wspólnego z...prowokacją poważnego pisma "Słowo". Autor artykułu w "Słowie" "ha-ka" postanowił dowiedzieć się, ile domów w Wilnie posiadają Litwini i stwierdził, że litewskie towarzystwa mają w Wilnie 8 domów. Wilno posiada ok. 8.000 domów- z czego 3.000 należy do Żydów. Żydzi domów nie sprzedają, lecz skupują. Domy kupują również Rosjanie, Białorusini i in. I prasa polska milczy, lecz gdy kilka domów kupili "bracia"-Litwini prasa polska zrobiła dużo hałasu. "Słowo" podało, że ogromne sumy pieniędzy na kupno domów otrzymane zostały zapewne z Kowna. T-stwa litewskie zapewne znajdą sposób do zmuszenia redaktora "Słowa", aby słowa swoje sprostował. Obecnie zaś zajęta w powyższej sprawie pozycję "Słowa" Litwini traktują jako prowokację i zapisują do aktywów sugerowanego przez Polaków "braterstwa" ducha.

